

egyenrangúak az említett nagyságokkal, akik között a valódi magyar hagyományokhoz sokban oly méltatlan szarvasmarhák is bőven találtak.

Akárhogy is vesszük a kifelé – azaz a baloldal, a „szabadkőműves” vagy az irodalomban oly jelentős „zsidó” körök felé – konzervatív és tradicionalista Bethlen–Szekfű-féle *Magyar Szemle* és környezete szerepét, igazságosan el kell mondanunk, hogy a *Magyar Szemle*, minden merevsége ellenére, igenis „haladó” és „demokratikus” és korhatárokat, társadalmi előítéleteket fellazító szerepet töltött be, még ha Kornfeld Móric báró oly szertartásos és Szekfű oly többértelműen félénk és félszeg volt is. Ám ugyanekkor, ami engem és hasonlókat illet, akiknek nevei előzőleg már említették, Kornfeld Móric báró és a *Magyar Szemle* köre határokat is szabott nekünk. [...] A báró ugyan szívesen beszéltette tárgyalófeleit, ő azonban sosem árult el magáról semmit, legfeljebb haladó (?) keresztény nézeteit nyilvánította. Az előzékenységen és udvariasságon túlmenő közvetlenségről nála szó sem lehetett. Mind ő, mind Szekfű, a két háború közötti Magyarország e két igen-igen jelentős „szellemi potenciája” – hogy Jacob Burckhardt WELTGESCHICHTLICHTE BETRACHTUNG-ban használt terminus technicusát profanizáljam – valójában hideg és elzárkozó volt; legközvetlenebb kortársaik, ifjabb barátaik és hasonlós csodálóik (így a parasztpárt étoile-ja: Kovács Imre, vagy az ifjú szoc.- és neokatolikus ideológus tehetségek: Barankovits és Katona Jenő) alig is tudtak meg róluk valami emberit, személyeset. Így volt ezzel a paleokapitalista buzgalmában túlhabzó Frey András, és tulajdonképpen így voltam vele én is; bár sok hibám, hiányosságom és nem mindig kellemes tulajdonságom mellett sosem voltam intimkedő és hivalkodó természet; általában tudatott rólam úgyszólván kezdettől, hogy Kornfeld Móric báró, majd leányai szíves ismeretségének örvendek, e hírrel azonban sem a magán-, sem a közéletben nem éltem vissza; mert hiszen lényem és szellemem szokatlan ragyogványát természetből örököltem, nem pedig Szekfű vagy – még kevésbé – Kornfeld báró kitüntető ismeretségének köszönhetém...

Lewis Carroll

HUMPTY DUMPTY KÖLTEMÉNYE

Télen, mikor fehér a rét,
Éneklem ezt a kedvedért...

Tavasszal, mikor zöld a lomb,
Dalom füledbe dúdolom.

Nyáron, mikor az ég dereng,
Talán megérted, mit jelent:

Ősszel, ha szél visz vert avart,
Vesd majd papírra ezt a dalt.

A kis halaknak zöld hináron
Megírtam: „Ezt és ezt kívánom.”

Elolvasták, s egy füst alatt
Feleltek is a kis halak.

A sok halacska így felelt:
„Sir, nem tudjuk megtenni, mert...”

A víz alá üzentem ismét:
„Halak, tegyétek meg, de tüstént!”

Derült a sok kis hal: „Nahát,
Uram, ne húzza föl magát!”

Intettem őket százszor óva,
De nem hallgattak ám a szóra.

Küblit ragadtam hát legott,
Alig használtat és nagyot.

Így vert a szívem: dib-dü, düb-dib.
A kúthoz vittem azt a küblit.

Aztán megszólalt valaki:
„Elaludtak a halai.”

Azt mondtam erre szó szerint:
„Hát keltse őket föl megint.”

Tisztán, elnyomva bármi neszt
Fülébe ordítottam ezt.

De hetyke volt és szörnyen önhitt,
Azt mondta: „Kérem, mit dühöng itt?”

De önhitt volt és szörnyü hetyke,
„Felkeltem őket – mondta –, hogyha...”

Dugóhúzómat kapva fel
Magam mentem hozzájuk el.

És hogy be volt reteszre zárva,
Vertem az ajtót rúgkapálva.

S hogy be volt zárva riglire,
Megpróbáltam kinyitni, de...

HERGENYÖRCIÁD

Kotyvalla már, s a nyéren ucc
Izsegtek krákos nyágerok.
Nyöszölt a csámborult mumuc,
S a bordacs bávadott.

„A Hergenyörc elől kibújj!
Állkapcsa csattog, karma ránt!
Kerüld a Dzsubdzsubot, fiú,
S a vérbősz Marmaránt!”

Vevé az öldökös vasat:
Rég űzte rémhedt ellenét –
Megállt a Dumdum fák alatt,
S mélázva elhenyélt.

S mig ott henyélt ühötten ő,
A Hergenyörc, a szeme öl,
Bihálva csörtetett elő
Az éjlő sűrüből.

No rajta hát! És vágva vág,
Cikkant az öldökös gyilok.
Folyott a vér, fejét vevé,
S elüdvivallagott.

„Hát porba hullt a Hergenyörc?
Karomba fényes egy fiam!
Dínomnap, ó! Lihej-lihó!”
Fölhikkantott vigan.

Kotyvalla már, s a nyéren ucc
Izsegtek krákos nyágerok.
Nyöszölt a csámborult mumuc,
S a bordacs bávadott.

Varró Dániel fordításai